

Fredagen den 12 februari

Kl. 15.00

§ 1 Justerades protokollet för den 4 innevarande månad.

§ 2 Föredrogs och hänvisades motionerna nr 1209 och 1210 till skatteutskottet.

§ 3 Föredrogs och bifölls interpellationsframställningarna nr 48 och 49.

§ 4 Interpellation nr 50 ang. erfarenheterna av försöken att vidga den statliga företagsamheten

Ordet lämnades på begäran till

Herr BURENSTAM LINDER (m), som yttrade:

Herr talman! Den ekonomiska omvandlingen innebär en blandning av uppbyggande möjligheter och nedbrytande omställningar. Näringslivet och de offentliga organen ställs därvid på prov.

Regeringen har i detta läge under de senaste åren sagt sig i växande grad vilja lita till en "aktiv näringspolitik" i form av ett kraftigt ökat statligt företagande. På en mångfald områden har också direkta statliga engagemang i näringslivet skett.

Från andra håll har man framfört den åsikten att den näringspolitik som förts innebär en försämring i stället för en förbättring. Regeringen har dock varit föga intresserad av att lyssna på sådana varningar utan har i stället gjort rundhänta utfästelser om det statliga företagandets välsignelser.

De privata företagen uppvisar olika svagheter. De råkar ibland ut för konkurs, och arbetskraft hamnar i svårigheter. Men när de statliga företagen går illa ställs inte bara arbetskraften åt sidan utan skattebetalarnas pengar är dessutom förlorade. Om de statliga företagen därtill i genomsnitt går sämre än de enskilda blir detta allvarligt inte bara därför att vi i ett skattetyngt läge inte har råd att slarva med offentliga pengar utan även därför att vi för att nå samhällseliga mål måste ha ett slagkraftigt näringsliv och en växande ekonomi.

Det finns ingen automatisk mekanism som gör att de privata företagen samtidigt som de uppfyller de företagsekonomiska krav, vilka ställs på dem, också tillgodoser andra samhällseliga mål. Men genom sin regeringsmakt kan staten ange de regler som skall följas och kontrollera att dessa efterlevs. Det finns inte heller någon automatik i att statsägda företag uppfyller alla samhällseliga mål. I detta fall föreligger det dessutom en risk att regeringsmakten inte lika systematiskt utövas för att via lagar och kontroll styra företagsamheten i rätt riktning.

I den s. k. funktionssammansblandningen ligger risken med statligt företagande. De ekonomiska kraven åsidosätts därför att företagen tvingas att ta partipolitiska hänsyn till staten-ägaren. De samhälleliga målen åsidosätts därför att staten-ägaren försöker skydda de egna företagen.

Vi har nu haft några års erfarenheter av försök att utvidga det statliga företagandet och att tillämpa det som en mera allmän metod i näringspolitiken. Ett sådant experiment kan välkomnas därför att det ger erfarenhetsmaterial som gör att man kan dra slutsatser och inte bara är hänvisad till ideologiska argument för och emot.

Mot bakgrund av de synpunkter som utvecklats i interpellationen anhåller jag om kammarens tillstånd att till herr industriministern få rikta följande fråga:

Vilka slutsatser drar statsrådet av de erfarenheter som vunnits av de senaste årens försök att vidga den statliga företagsamheten?

Denna anhållan bordlades.

§ 5 Anmäldes och bordlades:

Konstitutionsutskottets betänkande nr 10 i anledning av riksdagens revisorers verksamhetsberättelse för år 1970

Finansutskottets betänkande nr 2 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1970/71 i vad avser vissa anslag inom finansdepartementets verksamhetsområde

Skatteutskottets betänkande nr 2 i anledning av motion om avdrag vid taxering för underhåll till icke hemmavarande barn i vissa fall

Socialutskottets betänkande nr 1 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1970/71 i vad avser anslag inom socialdepartementets verksamhetsområde

Kulturutskottets betänkande nr 1 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter på tilläggsstat II till riksdagen för budgetåret 1970/71 i vad avser anslag inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde till radio- och televisionshus

Jordbruksutskottets betänkande nr 3 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1970/71 i vad avser anslag inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde

Inrikesutskottets betänkande nr 1 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1970/71 i vad avser anslag på driftbudgeten inom inrikesdepartementets verksamhetsområde

§ 6 Meddelande ang. enkla frågor

Nr 24

Fredagen den
12 februari 1971

Meddelades att följande enkla frågor denna dag framställts, nämligen av

Nr 65 Herr *Werner* i Malmö (m) till herr justitieministern angående lagstiftningen om djurplågeri:

Avser herr statsrådet låta undersöka möjligheterna att utvidga lagstiftningen om djurplågeri till att avse även vårdslösa handlingar, i anledning av det till riksdagsskrivelse nr 97 år 1970 fogade utskottsutlåtandet?

Nr 66 Herr *Svensson* i Malmö (vpk) till herr industriministern angående granskningen av verksamheten inom statliga företag:

Anser statsrådet verkställda granskningar av den statliga företagsverksamheten, bland annat den av Försvarets fabriksverk bedrivna verksamheten, ge anledning till en närmare översyn av dessa företags skötsel?

§ 7 Kammaren åtskildes kl. 15.02.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert